

Obsah

1. VYCHOVATEL A VÝCHOVA	11
1.1 Kdo je vychovatel a co znamená vychovávat?	11
1.2 Vychovatelství jako součást role	13
1.3 Vychovatelství jako profese	17
1.4 Animace a animátor – pedagog volného času	20
2. VYCHOVATELSTVÍ JAKO PŘÍKLAD A VZTAH – INSPIRACE Z DĚJIN	23
2.1 Švýcarský reformátor výchovy	23
2.2 Preventivní výchovný systém	24
2.3 Utajený reformátor českého vězeňství	25
2.4 Skautská výchovná metoda	27
2.5 Dům práce a života	28
2.6 Výchova bezprizorních	29
2.7 Summerhill	31
2.8 Komunita Cenacolo	32
3. BIOLOGICKÝ, PSYCHOLOGICKÝ A SOCIÁLNÍ RÁMEC VÝCHOVY	35
3.1 Biologické rizikové faktory	36
3.2 Psychologické rizikové faktory	38
3.3 Sociální rizikové faktory	40
4. VYBRANÉ ODBORNÉ PŘÍSTUPY K PROBLÉMOVÉMU CHOVÁNÍ	43
4.1 Nepedagogické obory a vědní disciplíny	43
4.2 Pedagogické obory a vědní disciplíny	45
5. OD VÝCHOVNÝCH STRATEGIÍ K VÝCHOVNÝM STYLŮM	50
5.1 Výchovné strategie	50
5.2 Styly výchovy	53

6. PROFESIONÁLNÍ A OSOBNOSTNÍ CHARAKTERISTIKY VYCHOVATELE	58
6.1 Vychovatelské kompetence	58
6.2 Vytváření výchovného klimatu jako kompetence vychovatele	61
6.3 Skupina vs. jednotlivec, nebo skupina a jednotlivec?	63
6.4 Typologie vychovatelů	66
6.5 Autorita vychovatele	70
7. ZAMĚŘENÍ VÝCHOVNÝCH ČINNOSTÍ JAKO KONSTRUKT	74
7.1 Složky výchovy	74
7.2 Konstruktivistické a humanistické přístupy	77
8. PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA V PRÁCI VYCHOVATELE	80
8.1 Pozorování	82
8.2 Individuální reedukační program jako praktická jako praktická aplikace pozorování	85
8.3 Některé jiné diagnostické nástroje	88
9. HODNOCENÍ JAKO SOUČÁST VÝCHOVNÉHO PROCESU	91
9.1 Hodnocení jako kategorie	91
9.2 Hodnocení chování jako odborný problém	92
9.3 Forma a „filozofie“ hodnocení	95
10. PROBLÉMY A VÝZVY SOUČASNÉHO VYCHOVATELSTVÍ	100
ZÁVĚR NEBO SYMPOSION	105
LITERATURA	107